

Årsmelding 2024

Gausdal kommune

Innhold

Forord	3
Regnskap og årsberetning	4
Personal og organisasjon	4
Politiske saker	4
Medarbeiderne	6
Oppfølging av mål og satsingsområder	11
Kommunens planområder	12
1 Administrative fellestjenester	12
2 Næring og miljø	14
3 Skole	16
5 Kultur og fritid	20
6 Teknisk drift	21
7 Bygg/eiendom/areal	23
8 Interkommunale samarbeid	24
9 Barn og familie	29
10 Sosiale tjenester og sysselsetting	31
11 Helse	32
12 Omsorg	33

Forord

Årsregnskap og årsberetning er dokumenter kommunene etter kommuneloven må utarbeide årlig. I tillegg utarbeider vi en årsmelding for Gausdal kommune.

Årsberetningen omtaler de overordnede og mest vesentlige økonomiske forholdene. Økonomiske analyser inngår også der. Årsmeldingen går igjennom hva kommunen har fått til i tjenestene innenfor de økonomiske rammene, og jfr. mål og oppdrag fra handlings- og økonomiplanen. Temaene som er berørt er det politiske arbeidet, kommunen som samfunnsutvikler, tjenestene kommunen leverer og medarbeiderperspektivet. Årsregnskapet, årsberetningen og årsmeldingen bør brukes som grunnlag for dialog om status og utviklingstrekk, og eventuelle behov for endringer, læring og forbedring.

Samlet sett leverer vi gode tjenester i Gausdal kommune, og vi har dyktige og engasjerte ledere og ansatte som hver dag står på for å få dette til. Og et aktivt lokaldemokrati. Samtidig er det mange ting som økonomisk som har gått feil vei i 2024, og det summerer seg opp i et stort tall. Dette drar vi med oss inn i inn i handlings- og økonomiplanen for 2025-2028. Den store kostnadsdriveren er pleie og omsorg, og for å gi gode nok tjenester har vi på tjenestesteder økt grunnbemanningen. Andre steder har vi vært nødt til å leie inn vikarbyrå for å få inn riktig kompetanse for å gi riktige tjenester til innbyggere. Det har over tid vært en økning i ressurskrevende helsepleie- og omsorgstjenester, særlig til yngre tjenestemottakere. Dette er det vanskelig å budsjettere med. Behovene innen psykiske helsetjenester er også økende, både til unge og voksne og eldre.

Utfordringsbildet framover i kommune-Norge har elementer som:

- Økt helse- og omsorgsbehov
- Mangel på kompetanse og arbeidskraft
- Trangere økonomi krever tøffere prioriteringer
- Flere står utenfor arbeids- og samfunnsliv
- Kort tid på å kutte klimautslipp og sikre naturmangfold
- Digitaliseringsarbeidet er for lite samordnet
- Økende risiko for kriser og uønskede hendelser
- Demokratiet under press

Kilde: KS <https://www.ks.no/om-ks/hva-gjor-vi/landstinget-2024/politiske-prioriteringer/>

I 2024 jobber vi videre med saker og prosesser for å møte utfordringene og planlegge godt, og forankret 3 spesielt store prosesser:

- Prosess knyttet til **økonomisk bærekraft**, med en lengre og mer involverende handlings- og økonomiplanprosess.
- Utredning av **alternative strukturer for skole og barnehage** i tråd med kommunestyrets vedtak.
- Prosjekt «**Utviklingstrekk og veivalg i helse og omsorgstjenestene**».

Rannveig Mogren

Kommunedirektør

Regnskap og årsberetning

Lenke til kommunens avlagte årsregnskap og årsberetning for 2024 finner du her:

Årsregnskap for 2024: https://pub.framsikt.net/2024/gausdal/mr-202412-aarsregnskap_2024_gk

Årsberetning for 2024: https://pub.framsikt.net/2024/gausdal/mr-202412-aarsberetning_2024_gk

Personal og organisasjon

Politiske saker

Kommunen er en politisk styrt virksomhet med en kompleks oppgaveportefølje. Kommunen skal ivareta og utvikle lokaldemokratiet. Kommunen gir innbyggerne et stort mangfold av tjenester. Kommunen er også en myndighetsutøver og en planleggings- og utviklingsaktør i samfunnsbygging, næringsutvikling og utvikling i regionen.

- Antall saker i kommunestyret i 2024: 92
- Antall saker i formannskapet: i 2024: 81
- Antall saker i planutvalget i 2024: 39

Det var også 2 politiske arbeidsutvalg i sving i 2024: politisk arbeidsutvalg for kvalitet i tjenestene og politisk arbeidsutvalg for inntekter.

Større politiske saker i kommunestyret:

- Revidert prinsippvedtak: forutsetninger for bruk av utbyggingsavtaler etter plan- og bygningsloven
- Mandat til 2 politiske arbeidsutvalg
- Avtale om aksjekjøp fra Tid kafe AS
- Endringer av retningslinjer for utleie/utlån av kommunale bygg
- Endring av reguleringsplan for Nersetra
- Næringsfond 2024 – ramme for prosjektstøtte
- Samarbeidsavtale mellom sykehuset Innlandet og kommunene i sykehusområdet
- Årsrapporter for frivilligsentral, ungdomsråd, rådet for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne og regionalt landbrukskontor
- 3 saker om skole og barnehageutvikling: Mandat for utredningen, deretter behandling av kunnskapsgrunnlag, og så vedtak om fase 2
- Forstudie Segalstad bru og drifts- og brannstasjon
- Årsregnskap, årsberetning og årsmelding for Gausdal kommune 2023
- Tilvisningsavtale aldersvennlig boligutvikling
- Eierskapskontroll
- Økonomi- og aktivitetsrapport 1 og 2 i 2024
- Kommunedelplan for Skei – offentlig ettersyn
- Avhending av Myra

- Lokal forskrift for Gausdalskolen
- Alkoholpolitisk handlingsplan og bevillingsreglement
- Valg av skjønnsmedlemmer, valg av meddommere til Vestre Innlandet jordskifterett og tingrett og til Eidsivating lagmannsrett for perioden 2025-2028
- Opprettelse av nytt destinasjonsselskap
- Høring av skole- og tilbudsstruktur i videregående skole
- Bærekraft 2024-2025 . Helhetlig tiltaksplan
- Rammeøkonomi til de kommunale barnehagene pga. økt inntak
- Innspill til handlingsprogram for fylkesveger i Innlandet 2026-2029
- Stortingsvalget 2025 – fastsetting av valgdager, stemmekretser, stemmesteder og delegering til valgstyret
- Kjøp av Leikvollvegen 4,6 og 8
- Samarbeidsavtale med Digi Innlandet
- Valg til forliksrådet for Lillehammer, Øyer og Gausdal
- Rekreasjonsklynge – invitasjon til regionalt samarbeid
- Ny brannordning i Lillehammer-regionen
- Rapport fra dialogmøter 2024
- Kommunedelplan løyper i Gausdal kommune - Sluttbehandling
- Søknader om spillemidler med tildeling i 2024 - prioritering av handlingsprogram
- Eierskapsmelding 2024-2027
- Handlings- og økonomiplan 2025-2028 samt budsjett 2025 og gebyrsaker
- Eierskapsrapport 2024

Noen flere saker knyttet til kommunens egenkontroll er omtalt i kapitlet internkontroll i årsberetningen.

Kommunestyret behandlet 5 interpellasjoner.

Orienteringer gitt i kommunestyret i 2024:

- Presentasjon av rapporten Bærekraft 356 ved PWC
- Om interkommunalt politisk råd og strategisk viktige saker for Lillehammer-regionen.
- Kort om foreløpig regnskapsresultat 2023
- Om skole – og barnehageutvikling
- KOSTRA-analyse i prosjekt bærekraft 2024 -2025. Ved Chriss Madsen, KS-K
- Om brannsamarbeidet i Lillehammerregionen
- Ny digital politikerløsning
- Om GLØR, ved representanter fra GLØR
- Om Lipro, ved representant fra Lipro
- Om status bredbåndsutbygging
- Status i prosjektet bærekraft 2024-25 – orientering i flere kommunestyremøter
- Om kommunedelplan for Skei
- Om lokal forskrift for Gausdalsskolen
- Nærværarbeid i Gausdal kommune
- Bærekraft 24-25 - forslag til helhetlig tiltaksplan
- Om rekreasjonsklynga
- Om arbeidet med felles landbruksplan for de 12 kommunene i Gudbrandsdalen
- Om ny brannordning

Det var flere orienteringer enn det som står overfor, og da i forbindelse med konkrete saker som ble behandlet i de ulike møtene.

Arbeidsøkt: I møtet i november var det en arbeidsøkt om handlings- og økonomiplanen, der det også ble gitt svar på spørsmål som var sendt inn fra kommunestyremedlemmer.

Dialogseminaret 2024.

I Gausdal kommune er dialogseminaret en årlig møteplass, som en del av styringssystemet og prosessen med handlings- og økonomiplan og årsbudsjett. Møteplassen består av: kommunestyret, ledere, hovedtillitsvalgte, hovedverneombud og noen av rådgiverne. Overskriften for dialogseminaret i 2024 var omstilling: "Motivasjon og muligheter: hvordan best løse utfordringer vi vet kommer?"

Prisutdeling: Hvert år deler kommunestyret ut en oppmerksomhet til unge kultur- og idrettsutøvere som har prestert innenfor sine idrettsgrener.

I 2024 gikk kultur- og idrettsstipend til Mari Nordlunde. Hun bemerket seg med en sølvmedalje i NM sprint, samt en 5. plass i Scandinavisk Cup.

Medarbeiderne

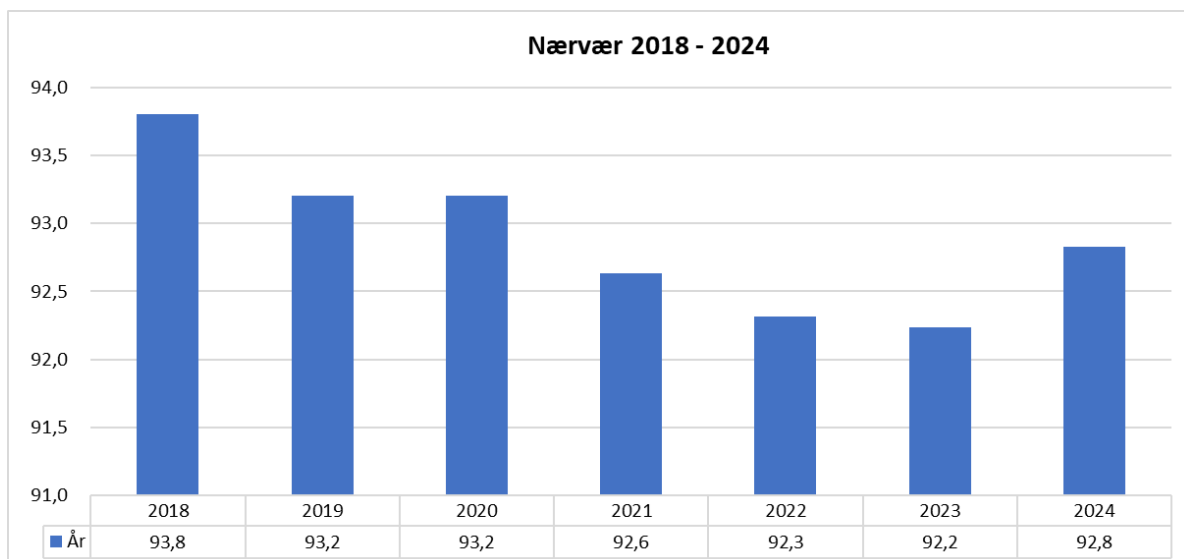
Nærvær

Nærværet i Gausdal kommune er basert på den interne statistikken som kommunen benytter til oppfølging av nærværet. Som tabellen og grafen nedenfor viser, har nærværet i Gausdal kommune blitt redusert fra 2018 til 2024. Som det framkommer av tabellen og figuren nedenfor, var det høyere nærvær i 2024 enn de tre foregående årene. Det er en svært positiv utvikling. Det har vært arbeidet mye med oppfølging av sykmeldte og med å legge til rette på arbeidsplassen. Dette er et arbeid som må ha minst like mye fokus i årene framover.

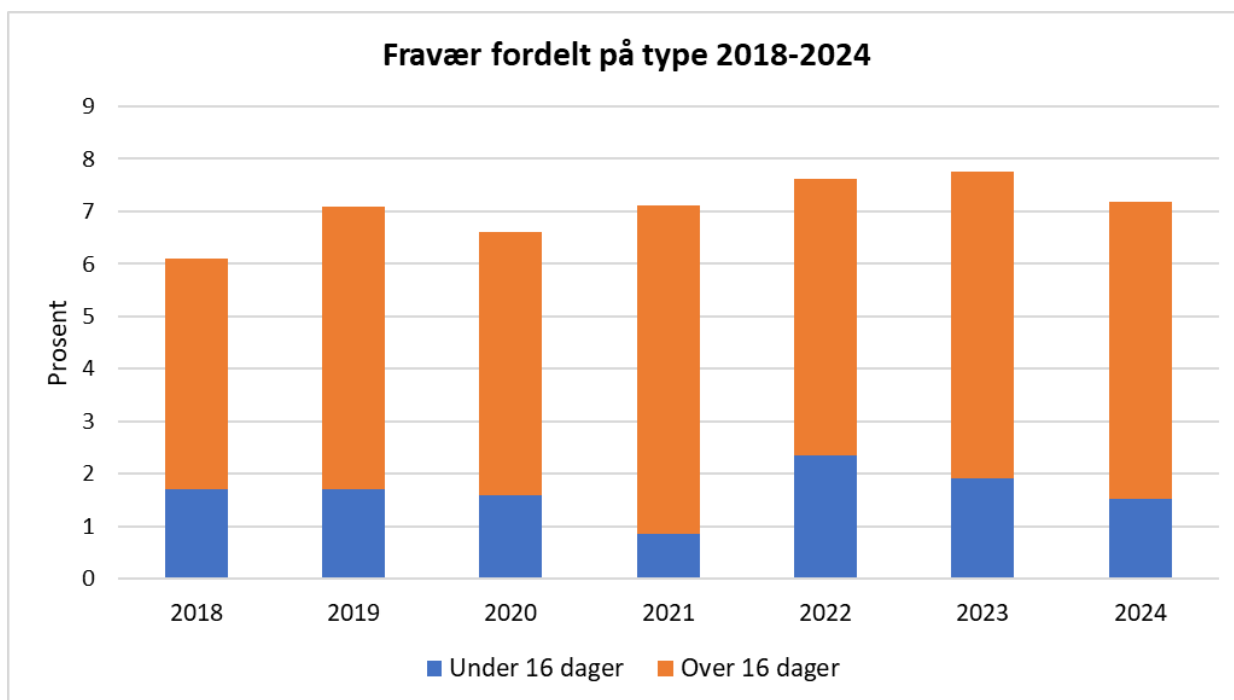
Det meste av fraværet er ikke direkte relatert til forhold på arbeidsplassen. I de tilfeller der forhold på arbeidsplassen er årsak til sykefravær, følges det opp og det settes inn tiltak for å bedre situasjonen.

Sykefraværet i Gausdal er ikke høyere enn i andre kommuner i landet.

År	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nærvær	93,8	93,2	93,2	92,9	92,4	92,3	92,8

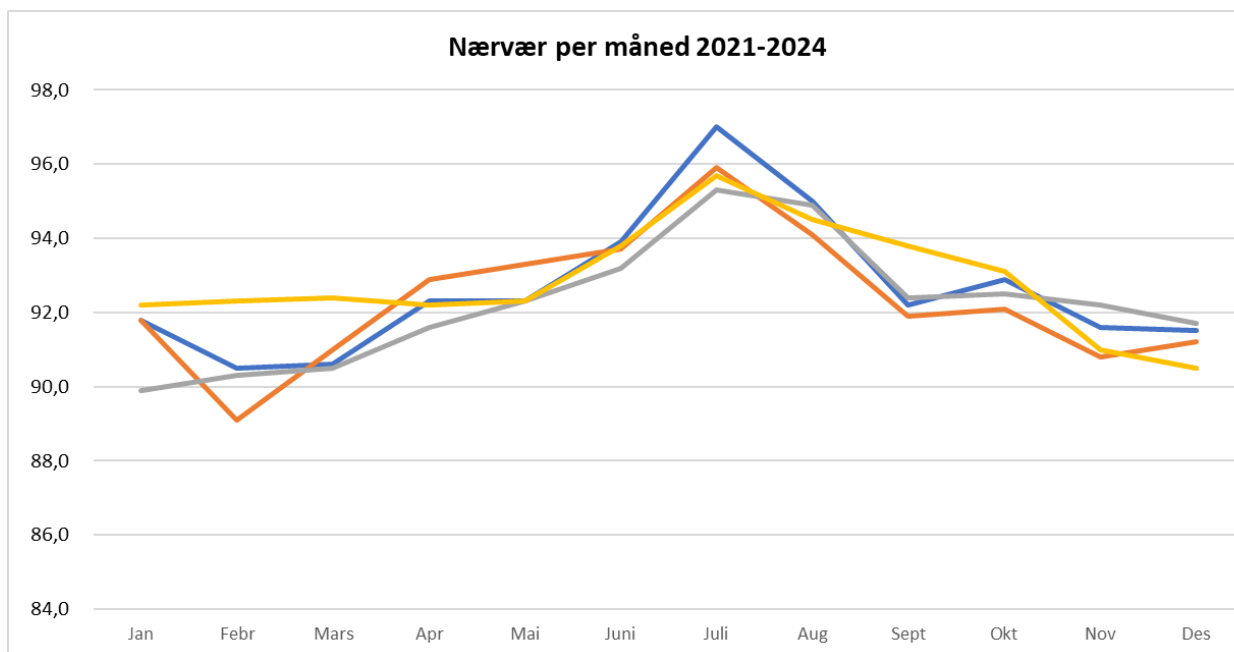

Sammensetningen av sykefraværet framgår av diagrammet og tabellen nedenfor. Det viser at både korttidsfraværet og langtidsfraværet varierer litt mellom årene.

Lengde på fravær	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Under 16 dager	1,7	1,7	1,6	0,9	2,3	1,9	1,5
Over 16 dager	4,4	5,4	5,0	6,3	5,3	5,8	5,7

Den siste figuren viser hvordan Nærværet fordeler seg per måned for de fire siste årene.

Tallene som figuren over baserer seg på er inntatt i tabellen nedenfor.

År/Mnd	Jan	Febr	Mars	Apr	Mai	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Des
2021	91,8	90,5	90,6	92,3	92,3	93,9	97,0	95,0	92,2	92,9	91,6	91,5
2022	91,8	89,1	91,0	92,9	93,3	93,7	95,9	94,1	91,9	92,1	90,8	91,2
2023	89,9	90,3	90,5	91,6	92,3	93,2	95,3	94,9	92,4	92,5	92,2	91,7
2024	92,2	92,3	92,4	92,2	92,3	93,8	95,7	94,5	93,8	93,1	91,0	90,5

Overtid

Kommunens totale utbetaling av overtidsgodtgjøring i 2024 var på 8,95 mill. kr. Det er 2 mill. kr høyere enn i 2023. Det er en urovekkende økning. Dette henger sammen med flere forhold, men hovedårsaken er at det er utfordrende å få tak i rett kompetanse og ansatte innen pleie- og omsorgstjenestene. Dette innebærer forskyvning av vakter (utløser overtid) og at ansatte arbeider ekstra. I tillegg har det vært nødvendig å leie inn personell fra vikarbyrå for å dekke opp vakter.

Kommunen ble hardt rammet av ekstremværet Hans i august 2023 og 0,2 mill. kr av utbetalt overtid knytter seg til etterarbeid med dette. I 2024 ble kommunen rammet av skadeflom i september, det påløp også overtid i forbindelse med dette arbeidet. Tabell 2 viser hvordan dette fordeler seg på planområdene.

Overtid på planområdene 1 Administrative fellestjenester, 3 Skole, 4 Barnehage, 8 Interkommunale samarbeid, 9 Barn og familie og 10 Sosiale tjenester og sysselsetting knytter seg til "vanlig" overtid som tidvis oppstår i tjenestene.

Årsmelding 2024

Overtid på planområde 6 Teknisk drift knytter seg blant annet til nettutfall som har medført at vann- og pumpestasjoner må startes opp igjen manuelt. Det er også krav om at det må tas prøver av avløpsvann i helger. Videre er det påløpt overtid som følge av skadeflommen i september.

Overtid på planområde 7 Bygg/eiendom/areal. Hovedtyngden av utbetalt overtid knytter seg til ekstremværet Hans og skadeflommen i september. Det er også hendelser i kommunale bygg som krever at vaktmester må møte opp/rykke ut på kveldstid eller i helger.

På planområdene 11 Helse. Her er det en økning i utbetalt overtid på 3 mill. kr fra 2023 til 2024. Mye av dette knytter seg til ressurskrevende tjenester samt et økt behov for tjenester innen planområdet. I forbindelse med ferieavvikling påløp det også en del overtid på grunn av mangel på sommervikarer.

På planområde 12 Omsorg er det en reduksjon i utbetalt overtid på 0,8 mill. kr.

Tabell 1: utbetalt overtidsgodtgjøring per planområde i 2020-2024 (tall i hele 1000 kr).

	Planområde	2020	2021	2022	2023	2024
1	Administrative fellestjenester	0	127	0	87	-2
2	Næring og miljø	0	143	211	134	0
3	Skole	73	205	244	62	170
4	Barnehage	43	37	51	6	2
5	Kultur og fritid	0	0	6	2	0
6	Teknisk drift	203	323	289	581	497
7	Bygg/ eiendom/ areal	24	133	91	249	382
8	Interkommunale samarbeid	0	123	19	155	36
9	Barn og familie	138	359	215	32	6
10	Sosiale tjenester og sysselsetting	0	2	1	5	43
11	Helse	1 131	1 181	2 292	1782	4811
12	Omsorg	1 127	1 627	2 762	3816	3005
	Totalsum	2 740	4 260	6 182	6911	8950

I tallene for 2023 gjelder 530.000 kr overtid i forbindelse med krisehåndtering av ekstremværet Hans. Det fordeler seg på planområdene slik det framgår av tabell 2. For 2024 er det utgiftsført 225.000 kr i overtid knyttet til skadeflommen i september og 217.000 kr knyttet til etterarbeid etter ekstremværet Hans.

Tabell 2: Utbetalt overtid per planområde knyttet til krisehåndteringen i forbindelse med ekstremværet Hans og skadeflom i september 2024 (tall i hele 1000 kr):

Årsmelding 2024

	Planområde	2023	2024
1	Administrative fellestjenester	79	
5	Kultur og fritid	1	
6	Teknisk drift	229	106
7	Bygg/ eiendom/ areal	171	336
9	Barn og familie	2	
11	Helse	22	
12	Omsorg	26	
	Totalsum	530	442

Årsverk og ansatte i årsmelding

	Planområde	2020	2021	2022	2023	2024
1	Administrative fellestjenester	12,2	12,6	13	13,89	13,7
2	Næring og miljø	0	0	0	0	0
3	Skole	97,8	96,96	92,07	90,00	101,98
4	Barnehage	38,0	38,27	40,71	43,72	47,05
5	Kultur og fritid	6,8	8,52	7,15	6,89	7,38
6	Teknisk drift	10,9	11,15	10,95	10,95	10,9
7	Bygg/eiendom/areal	34,3	38,76	38,41	37,75	35,6
8	Interkommunale samarbeid *	12,9	22,9	24,5	22,80	25,5
9	Barn og familie *	16,5	9,2	10,3	14,30	14,5
10	Sosiale tjenester og sysselsetting	5,6	5,29	10,55	9,84	12,31
11	Helse	70,7	73,22	84,77	99,00	93,34
12	Omsorg	95,3	94,95	95,55	99,86	122,12
	Sum årsverk	401	411,9	428	449	484,4
	Sum ansatte i Gausdal kommune	506	503	511	538	594

*) Etablering av interkommunalt samarbeid for barnevernstjenesten har ført til at Gausdal kommunes årsverk knyttet til drift av barnevern er flyttet fra planområde 9 Barn og familie til planområde 8 Interkommunale samarbeid. Endringen trådte i kraft i 2021.

Tabellen viser årsverk i drift per 31.12.2024. I tillegg kommer 5,6 årsverk knyttet til investering. Årsverkene for 2024 inkluderer vakanser (ubesatte stillinger), lærlinger og engasjement. Vikariater telles ikke i årsverkene.

Sum antall ansatte i Gausdal kommune inkluderer vakanser, lærlinger, engasjementer og vikariater.

Kommunestyret ba i 2021 om at det i forbindelse med rapporteringene til kommunestyret blir lagt fram en oversikt som viser antall årsverk. Det ble i 2021 gjennomført et arbeid for å etablere et rapporteringssystem. Arbeidet resulterte i endringer i hvordan vi teller årsverkene i kommunen. Fra 2021 inkluderer årsverkstallene også vakanser og lærlinger. Fra 2022 inkluderer tallene også engasjementer. Økningen i årsverk mellom 2021 og 2022 skyldes i hovedsak at også engasjementene er inkludert i tellingen.

Det er derfor viktig å presisere at tallene fra og med 2021 ikke er direkte sammenlignbare med tallene fra tidligere år, da tallene for de foregående årene kun har tatt med årsverk som faktisk har mottatt lønn per desember det enkelte år. Rapporteringen nå tar også med vakanser.

Fra 2023 til 2024 er det en økning på 35,4 årsverk. Økningen er størst innen planområde 12 Omsorg. Dette knytter seg til økning i særlig ressurskrevende tjenester på dette planområdet, og etablering av Barnebolig som ble gjort i 2024. Etablering av denne førte i 2024 til at årsverk ble flyttet fra planområde 11 Helse til planområde 12 Omsorg, dette fordi barnebolig er definert som institusjonstjeneste. I tillegg ble de siste HDO-plassene ved Follebutunet avviklet og omgjort til institusjonsplasser i 2024. Dette førte også til en flytting av årsverk fra planområde 11 Helse til planområde 12 Omsorg. Dette er grunnen til at de totale årsverkene på planområde 11 Helse har blitt redusert i 2024.

Det har også vært en årsverksøkning i planområde 3 Skole og 4 Barnehage. Det er i hovedsak tre grunner til denne økningen. Det er økte årsverk knyttet til flere barn i skole og barnehage som har behov for spesialpedagogikk. I tillegg vedtok kommunestyret i 2024 å øke antall plasser i de kommunale barnehagene. Dette ga også en økning i årsverk på planområdet. Økningen på planområdene må også sees i sammenheng med økningen på planområde 10 Sosiale tjenester og sysselsetting. De siste årene har Gausdal kommune igjen tatt imot flyktninger. Dette har resultert i økte årsverk i flyktningtjenesten og i skole og barnehage i forbindelse med undervisning av barn.

Planområde 7 Bygg/eiendom/areal har hatt en nedgang i årsverk. Dette er i tråd med tiltakene i prosjektet *Bærekraft 24-25* som ble gjennomført i 2024.

Oppfølging av mål og satsingsområder

Kommuneplanen består av to deler, samfunnsdelen og arealdelen, jfr. plan- og bygningsloven. Kommuneplanens samfunnsdel er det viktigste styringsdokumentet i kommunen. Planen for Gausdal kommune ble vedtatt i kommunestyret 25. februar 2021, og har et 12 års perspektiv.

Digital versjon av kommuneplanens samfunnsdel finner du her: <https://appublishframsikt-staging.azurewebsites.net/plan/gausdal/cd7563fc-5fbc-4a0e-982d-7360bcaaea80/plan-kps2021/#/home>

Samfunnsdelen inneholder kommunens overordnede politiske mål og strategier innenfor prioriterte samfunns- og tjenestekområder. Samfunnsdelen inneholder også en arealstrategi som igjen legges til

grunn for utarbeidelse av den juridisk bindende arealdelen. Kommuneplanen skal også samordnes med kommunens økonomiplan (jfr. kommuneloven).

Satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel er:

- Sammen om gode hverdagsliv
- Sammen om et nært og aktivt lokalsamfunn
- Sammen om en grønnere kommune
- Sammen om samfunnssikkerhet og god beredskap
- Sammen om bærekraftig arealbruk
- Sammen i Lillehammer-regionen
- Bærekraftig økonomi
- En organisasjon som samskaper

De prioriterte satsingsområdene i samfunnsdelen følges opp i det årlige arbeidet med handlings- og økonomiplan, i arealplan, i andre planer, utredninger og politiske saker.

I samfunnsdelen er det utarbeidet hovedmål og delmål knyttet til det enkelte satsingsområde. I handlings- og økonomiplanen er det knyttet oppdrag til delmålene i samfunnsdelen. Oppdragene rapporteres på ved tertialrapporteringene gjennom året og i årsmeldingen. Rapportering på oppdragene finner du i dette dokumentet i kapitlene til de enkelte planområdene.

Kommunens planområder

1 Administrative fellestjenester

Om planområdet

Overordnet ledelse, organisatorisk utviklingsarbeid og den politiske virksomheten ligger innenfor dette planområdet, samt overordnet planlegging, lederstøtte og samarbeid med fagorganisasjoner og verneombud. Planområdet inneholder alle utgifter knyttet til den politiske og administrative styringen av kommunen; Resepsjonen i kommunehuset, politisk sekretariat, post- og arkiv, personalarbeid, informasjon, økonomistyring, arbeid med eiendomsskatt, kvalitetssystem, internkontroll og utviklingsoppgaver for enhetene, de folkevalgte organer som kommunestyret, formannskapet, planutvalget, tjenesteutvalg, råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsrådet, kontrollutvalget inkludert utgifter til revisjon, tilskudd til interkommunale samarbeid (vedrørende innfordring, lønn/regnskap, innkjøpssamarbeidet), personvernombud, borgerlige vigsler), store fellesposter som forsikringer, frikjøp hovedtillitsvalgte og felles IKT-utgifter.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,17 %	5,61 %	5,78 %
Årlig sykefravær 2021	0,19 %	2,73 %	2,92 %
Årlig sykefravær 2022	0,88 %	2,75 %	3,63 %
Årlig sykefravær 2023	0,85 %	2,86 %	3,71 %
Årlig sykefravær 2024	0,74 %	1,70 %	2,45 %

Status sykefravær og HMS

Det er et samlet nærvær på planområdet med 97,6 %. Det er lite sykefravær generelt på planområdet. Korttidsfraværet er lavt og det er hovedsakelig langtidsfraværet som er årsaken til at det er sykefravær på planområdet.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Bærekraft 2024-2025	Ferdig	Bærekraftsanalysen er fullført. Saken ble lagt frem for kommunestyret 19.september og vedtatt i sak 53/2024. Vedtaket følges opp. Tiltakene som er arbeidet frem skal inkluderes i kommende handlings- og økonomiplan som vedtas i kommunestyret i desember 2024.
Implementering av nytt sak-/arkivsystem	Ferdig	Nytt sak-/arkivsystem er innført med oppstart i november 2024.
Innovasjonsprosjekt "Nytt og Godt"	Iht. plan	- Arbeidet med innovasjonsstrategien er ajour i forhold til fremdriftsplan og aktivitetsplan - Det er besluttet tre innovasjonspiloter, som nå er under videre prosjektbeskrivelse - Iverksetting og utprøving av innovasjonsprosjekter vil skje etter nærmere vurdering for den enkelte pilot. - Det innhentes fortsatt nye ideer, som ivaretas sammen med handlingsplanen for øvrig av Innovasjonsrådet.
Mobilisering og innbyggerdialog	Iht. plan	Kommunen som organisasjon inviterer til og tilrettelegger for deltakelse i ulike saker, planer og tjenesteutvikling. Eksempel på det siste: innbyggerdagen i mai og brukermøter i tjenestene, dialogmøter der folkevalgte møter brukerutvalg, FAU (foreldrenes arbeidsutvalg), med mer.
Nye hjemmesider	Ferdig	Nye nettsider ble tatt i bruk i juni 2024.

2 Næring og miljø

Om planområdet

Planområdet omfatter næring, landbruk og miljø. I dette inngår kommunens utgifter til de interkommunale samarbeidene (3:1) Lillehammer-regionen Vekst (næringsutvikling) og Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen (landbruksforvaltning).

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Fagdag om kantsone langs elv	Forsinket	Det ble deltatt på studietur til Halden-vassdraget med fokus på kantsoner for å lære av utførte prosjekter i kantsoner der. Formålet er kompetanseheving i forvaltningen og tips til videre planlegging av prosjekt/fagdag - for kompetanseheving i landbruket. Det kan være aktuelt å bruke Jøra som lokasjon for en fagdag, med tanke på konsekvenser av ekstremværet 2023. Ingen særskilte aktiviteter i 2024, men oppdraget er videreført til 2025. Det startes et forprosjekt der det kartlegges potensielle samarbeidsparter langs Gausa. Selve utførelsen av prosjektet blir i 2026.
Ferdigstille beitebruksplan	Iht. plan	Planen ble ferdigstilt desember 2024. Planen er per 20.2.2025 lagt ut på offentlig ettersyn med frist til 6.3.2025. Målet er at den skal bli endelig vedtatt før beitesesong 2025.
Informasjon om Bondens nettverk	Ferdig	Plakat og informasjon om nettverket er lagt ut på landbrukskontorets hjemmeside, samt informert til alle bønder via mail. Landbrukskontoret har avholdt samarbeidsmøter med psykisk helse i de tre kommunene, samt avløserlaget i Lillehammer-regionen. Det er også gitt informasjon til aktuelle instanser i landbruket, eksempelvis Mattilsynet, TINE, Q-meieriene og Norsk landbruksrådgivning. Det vil informeres jevnlig om nettverket, både i aktuelle møtefora med næringen, via infomailer og sosiale medier. Etableringen av Bondens Nettverk er fullført. Det vil være et kontinuerlig arbeid med informasjon og oppfølging av enkeltsaker.
Informasjonskampanje om landbruksplast	Ferdig	Tema er tatt opp i samarbeidsmøter med næringa, samt med Statsforvalteren. Landbrukskontoret har informert forebyggende i forkant av vårflommen 2024, via både infomail og sosiale medier. Det vil være aktuelt med stikkprøvekontroller. Ansatte ved kontoret har også deltatt på fagkveld om plast som et kompetansehevende tiltak i enheten.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		Landbrukskontoret vil hver vår informere om forurensningsfare av landbruksplast og plassering av rundballer.
Informasjonsmøte om løsdriftkravet	Ferdig	Landbrukskontoret arrangerte to møter om løsdriftkravet i februar 24, med godt oppmøte. Eksterne foredragsholdere orienterte om ulike praktiske løsninger, finansieringsmodeller og rådgivningstjenester.
Kurs i grønnsaksproduksjon	Forsinket	Kurs med landbrukskontoret og LRV har ikke blitt avholdt grunnet kapasitetsutfordringer, og tiltaket kan ikke prioriteres i 2025. Landbrukskontoret følger opp med informasjon til bøndene.
Landbruksplan for Gudbrandsdalen	Forsinket	Gudbrandsdaltinget har vedtatt at det skal utarbeides en felles landbruksplan om klimasmart landbruk for Gudbrandsdalen. Det er nedsatt en prosjektgruppe bestående av alle seks landbrukskontorene i Gudbrandsdalen, og en bredt sammensatt referansegruppe. Prosessen er i gang, og fase 1 av prosjektet er nettopp avsluttet. Fase 2 er i gang nå. Det er 3 faser totalt. Det er blitt bevilget midler fra Statsforvalteren og Innlandet fylkeskommune for nåsituasjonsanalyse, prosessledelse og medvirkningsmøter. 2025: Fase 3 er i gang: I løpet av 2025 vil planen bli lagt frem for de ulike kommunestyrene. Trolig blir den vedtatt av Gudbrandsdalstinget høsten 2025.
Oppfølging av temaplan for naturmangfold, i oppfølgingen av planen prioriteres planens tiltak som er rettet mot kunnskapsinnhenting, kartlegging og kartfesting.	Forsinket	Planen er en tverrfaglig plan, hvor flere enheter følger opp tiltak. Landbruk har kontinuerlig fulgt opp med fokus på fremmede arter, tilrettelegging for midler gjennom ordningen for spesielle miljøtiltak i landbruket (SMIL) for kartlegging av slåttemark med mer. Planavdelingen og landbrukskontoret har søkt om midler under ordningen Natursats for innkjøp av konsulent/bistand for kartlegging av arter og økosystemer i to områder på Skei.
Utvikling av opplevelsestilbud	Forsinket	Landbrukskontoret har hatt møter med Skåppå for å luften muligheter for et samarbeid om en type åpen gård i visse perioder om sommeren. Dette skulle være et tilbud for lokale og tilreisende, og hvor fokus på opplevelse, lokalmat og servering, samt dyr var konseptet. Dette skulle være lokale gårder eller setre i Gausdal. Det har ikke blitt landet konsept og hvordan det skal legges til rette for gjennomføring. Oppdraget følges opp i 2025.
Veterinærvaktordning for Gausdal og Lillehammer	Forsinket	Avtalen om veterinærvakt som ble inngått i 2022 er gjeldende og løper. Prosess med sikte på nye avtaler er i gang, i et samarbeid mellom Gausdal og Lillehammer kommuner.

3 Skole

Om planområdet

Planområdet omfatter undervisning ved barneskolene i Forset, Fjerdum og Follebu, samt Gausdal ungdomsskole, voksenopplæringen og skolefritidsordningene ved Forset, Fjerdum og Follebu skoler.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,27 %	3,86 %	5,14 %
Årlig sykefravær 2021	2,18 %	6,04 %	8,23 %
Årlig sykefravær 2022	2,17 %	4,23 %	6,40 %
Årlig sykefravær 2023	1,24 %	4,36 %	5,60 %
Årlig sykefravær 2024	0,92 %	4,81 %	5,73 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær i 2024 på 94,3 %. Det er en liten bedring sett opp mot 2023, da nærværet var 94,1 %. Det er i all hovedsak langtidsfravær som er årsaken til sykefraværet.

Det er en trend på landsbasis at ansatte i skole blir utsatt for vold og trusler. Dette har derfor fått ekstra fokus i 2024. Alle skolene gjennomførte våren 24 en ros-analyse av sin virksomhet og utarbeidet risikoreduserende tiltak. Alle ansatte har i tillegg gjennomført kurs i håndtering av vold og trusler om vold i regi av bedriftshelsetjenesten. Det er lenge siden det har vært gjort lignende arbeid, og det jobbes med å få slike tiltak til å bli en årlig rutine.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Barna først (skole)	Ferdig	Rapporten fra Barna først ble klar i mars, og arbeidet med å bearbeide innholdet er i gang. Rapporten er nå delt med rektorene, og fungerer som et kunnskapsgrunnlag i ulike sammenhenger. Rapporten bygger på intervjuer med elever, foresatte, politikere, frivillighet og næringsliv. Ut i fra disse svarene skisserer rapporten ulike behov, utfordringer og muligheter i det videre arbeidet. Med bakgrunn i rapporten er kommunen nå i oppstarten av prosjektet "Viktige voksne i barn og unges liv". Her jobbes det med å få på plass en helhetlig plan for et systematisk og styrkebasert samarbeid med foresatte og frivillighet fra fødsel til ungdommene er ferdige med grunnskolen. I forhold til næringsliv har kommunen valgt å satse på et innovasjonsprosjekt der en skal se nærmere på samarbeid

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		mellom skole og arbeidsliv. Prosjektplan for dette arbeidet var klar i juni, og første arbeidsmøte ble holdt i september. Arbeidsgruppen består av enhetsleder, representanter fra ungdomsskole og barneskole, elevrådsrepresentant fra ungdomsskolen, rådgiver folkehelse og rådgiver fra Lillehammer regionen vekst.
Deltakelse i Kompetanseløftet (skole)	Iht. plan	Skolene i Gausdal deltar jevnlig i et samarbeid med Universitetet i Innlandet, Senter for livslang læring. Samarbeidet består i ledernettsverk og skolebasert veiledning på de ulike skolene. Dette skoleåret vil ledersamlingene foregå lokalt i Gausdal uten samarbeid med nabokommunene. Dette gjør at vi kan være mer presise i vår bestilling til høgskolen i forhold til våre utfordringer. Den skolebaserte veiledningen tar utgangspunkt i den enkelte skoles behov og utviklingsplan. Det overordnede temaet for denne veiledningen har vært inkluderende pedagogisk praksis. Dette utarter seg litt forskjellig fra skole til skole, enten veiledningen skjer for det pedagogiske personalet sammen eller på klasseteam. Det er positivt at PPT nå også er koblet tett på skolene i dette arbeidet, både på ledernivå og på skolebasert veiledning. Det er til stor nytte at PPT kjenner godt til skolenes utviklingsarbeid når de skal jobbe forebyggende på systemnivå. Arbeidet er viktig i prosessen mot å skape en skolehverdag der alle elever opplever mestring og sosialt innenforskap.
Fellesskapende didaktikk og inkludering (skole)	Iht. plan	Dette oppdraget har det vært jobbet med på flere områder. • Dels gjennom samarbeidet med Universitetet i Innlandet, på leder- og skolenivå • Som følge av ny opplæringslov er det blitt etablert nye rutiner for PPT sitt systematiske forebyggende arbeid i skolene med mål om å tilpasse den ordinære undervisningen til flest mulig elever. Disse rutinene evalueres og forbedres kontinuerlig. • En stadig forbedring av sosiallærerens arbeid. Et nettverk for sosiallærere på tvers av skolene sikrer en felles praksis og styrker de ansatte i sin rolle. • Gjennom godt arbeid i profesjonfelleskapene ved de enkelte skolene. En inkluderende skole er en skole der alle elever opplever mestring, realistiske forventninger, medvirkning og sosial tilhørighet. Flest mulig elever rommes av det allmennpedagogiske tilbudet i skolen. Det er et mål om på sikt å senke andelen av elever som mottar individuelt tilrettelagt opplæring.
Skolenærvær	Iht. plan	Det er en trend i hele landet at andelen elever med bekymringsfullt fravær er et økende problem, så også i Gausdal. Det blir jobbet godt, både på individnivå med de som har bekymringsfullt fravær og på systemnivå for å hindre at

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		flere havner i samme kategori. Man har jobbet med et vidt spekter av tiltak som for eksempel organisering av skoledagen, gjøre mer av undervisningen praktisk, samt elevmedvirkning. Median antall dager fravær på 10. trinn var i 2024 9 dager. Medianen for landet var 8 dager. Tilsvarende tall for 2023 var 11 dager. Også da var median på landsbasis 8 dager. Det er positivt at vi ser en dalende tendens, men tallene er fortsatt for høye. Gausdal har en plan for oppfølging av fravær som blir fulgt opp. Det er viktig at alle skolene kvalitetssikrer dette arbeidet, og at man tar sikte på å avdekke de bakenforliggende årsakene til fraværet. Et godt samarbeid og en god dialog med hjemmene er viktig. Kommunen har til en hver tid oversikt over hvilke elever som har et bekymringsfullt fravær, og støtter skolene i å følge opp de forskjellige sakene. Økt skolenærvær har vært jevnlig tema på rektormøter gjennom hele året. Det er dannet et nettverk bestående av pedagoger fra skole og barnehager, samt logoped og PPT. Dette nettverket skal jobbe for en trygg overgang mellom barnehage og skole, der fokus er mestring, trygghet og inkludering. En god skolestart, der flest mulig elever opplever mestring, er viktig for å forhindre senere skolefravær.

4 Barnehage

Om planområdet

Planområdet omfatter Kornhaug, Forset og Fjerdum barnehager, samt tilskudd til private barnehager. Ordningene knyttet til redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid for lavinntekts-familier inngår også her.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,63 %	3,16 %	4,79 %
Årlig sykefravær 2021	1,91 %	3,53 %	5,44 %
Årlig sykefravær 2022	3,58 %	5,89 %	9,47 %
Årlig sykefravær 2023	2,54 %	5,03 %	7,57 %
Årlig sykefravær 2024	1,25 %	7,45 %	8,70 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 91,3 %. Det er et relativt lavt tall, men det er bedre enn i 2023 da nærværet i barnehagene var på 90,3 %. Som det framgår av tabellen er det langtidsfraværet som er hovedforklaringen på sykefraværet. Korttidsfraværet i 2024 er lavere enn i 2023.

Generelt meldes det om at stort arbeidspress i barnehagene er belastende og medvirker til fravær. Som en styrer sier: "Arbeidsbelastningen er høy, og særlig den emosjonelle belastningen vurderes som en vesentlig risikofaktor for videre fravær. Det er mange utfordringer knyttet til fravær, blant annet vil de som står igjen oppleve økt press, mer uforutsigbarhet og slitasje. Det er mye som skjer på rask tid i en barnegruppe, som skyldes normalutvikling, men også stressfaktorer blant barn".

I statsbudsjettet for 2025 har kommunen fått 509 000 kr til økt bemanning i barnehagene, både de kommunale og de private. Styrerne har gode planer for hvordan denne ressursen skal brukes for å hjelpe på belastningen. Det blir trukket frem som vesentlig at man får muligheten til å styrke bemanningen når pedagoger tar ut din pålagte planleggingstid.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Barna først (Barnehage)	Ferdig	Rapporten fra Barna først ble klar i mars, og arbeidet med å bearbeide innholdet er i gang. Rapporten er nå delt med styrere, og fungerer som et kunnskapsgrunnlag i ulike sammenhenger. Rapporten bygger på intervjuer med elever, foresatte, politikere, frivillighet og næringsliv. Ut i fra disse svarene skisserer rapporten ulike behov, utfordringer og muligheter i det videre arbeidet. Med bakgrunn i rapporten er kommunen nå i oppstarten av prosjektet "Viktige voksne i barn og unges liv". Her jobbes det med å få på plass en helhetlig plan for et systematisk og styrkebasert samarbeid med foresatte og frivillighet fra fødsel til ungdommene er ferdige med grunnskolen.
Deltakelse i Kompetanseløftet (barnehage)	Iht. plan	Barnehagene i Gausdal får jevnlig veiledning og lederstøtte fra Universitetet i Innlandet, Senter for livslang læring. Samarbeidet består av et ledernetverk med egne ledersamlinger for barnehageledere i Gausdal og Øyer, samt at hver enkelt barnehage får veiledning og støtte enkeltvis. Et overordnet mål for dette arbeidet er fortsatt inkludering av barn og å skape gode barnehagedager der alle barn føler seg sett, inkludert og har en følelse av å høre til. En forutsetning for å være inkludert i barnehagen er å ha et godt språk som gir muligheter både for læring og sosialt samspill mellom barn og mellom voksne og barn. Sentralt i dette arbeidet er å jobbe med å utvikle den språklige bevisstheten i barnehagene. Det er et potensiale i å utnytte hverdagslige situasjoner som måltider, samlingsstund og leseøker til å ha fokus på språk og språkutvikling. Veileder fra Universitetet er tett på alle barnehagene i dette arbeidet, og samarbeidet oppleves som svært nyttig for barnehagene.
Fellesskap og inkludering (Barnehage)	Iht. plan	Dette oppdraget har det vært jobbet med på flere områder. Dels gjennom samarbeidet med Universitetet i Innlandet, på leder- og barnehagenivå.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		- Gjennom å videreutvikle samarbeidet mellom barnehagene og PPT, både på systemnivå og i forhold til enkeltbarn. Pedagogisk analyse er en god metode for å kartlegge barnegrupper og sette inn effektive tiltak til det beste for alle barna. Det er godt samarbeid om barn det knytter seg ulike former til bekymring rundt. - Gjennom godt pedagogisk utviklingsarbeid i profesjonsfellesskapet. Det er dannet et nettverk bestående av pedagoger fra skole og barnehager, samt logoped og PPT. Dette nettverket jobber for å skape en trygg overgang mellom barnehage og skole, der fokus er mestring, trygghet og inkludering. For mange barn kan overgangen fra barnehage til skole oppleves som utrygg, og det er viktig at barnehagene og skolene samarbeidet om innhold og organisering slik at overgangen ikke blir for stor.

5 Kultur og fritid

Om planområdet

Planområdet omfatter kulturskole, allmennkultur, frivilligsentral, bibliotek, idrett og ungdomsarbeid.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,48 %	3,77 %	5,25 %
Årlig sykefravær 2021	1,96 %	6,12 %	8,08 %
Årlig sykefravær 2022	1,58 %	4,34 %	5,92 %
Årlig sykefravær 2023	1,34 %	7,21 %	8,55 %
Årlig sykefravær 2024	1,65 %	5,80 %	7,45 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær i 2024 på 92,6 %. Det er svært lavt sett opp mot hvordan nærværet vanligvis er på dette planområdet. Som det framgår av tallene er korttidsfraværet i 2024 lavere enn i 2023, og det er langtidsfraværet som er årsaken. Med svært få ansatte på planområdet vil et sykdomsfravær gi et stort prosentvist utslag.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Frivilligstrategi	Iht. plan	Frivilligforum er opprettet og har hatt noen møter.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		Koordineringsgruppa skulle i følge handlingspunktene inviterer frivillig sektor til et møte i siste kvartal i 2024, for å følge opp frivilligstrategien. Møtet skulle legge til rette for informasjons- og erfaringsutveksling. Dette ble utsatt til januar 2025.
Kulturskolen	Ferdig	Tilbud om visuell kunst er gjeninnført for skoleåret 2024/2025 i tråd med vedtak fra handlings- og økonomiplanen. Det er opprettet en gruppe for småtrinnet og en for mellomtrinnet, til sammen åtte elever.

6 Teknisk drift

Om planområdet

Dette planområdet omfatter prosjektering, veger, miljø- og trafikksikkerhetstiltak, vann- og avløpsanlegg, renovasjon, septikk-tømming, brannvern og feiing.

Både renovasjon og brann/feiing utføres av interkommunale selskaper. Septikk-tømming gjennomføres av ekstern entreprenør etter en felles anbudskonkurranse for Lillehammer, Øyer og Gausdal. Innenfor planområdet utføres derfor bare mindre forvaltningsoppgaver innen disse tjenestene.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,30 %	0,35 %	0,65 %
Årlig sykefravær 2021	1,15 %	0,59 %	1,74 %
Årlig sykefravær 2022	1,16 %	5,15 %	6,31 %
Årlig sykefravær 2023	1,05 %	0,68 %	1,73 %
Årlig sykefravær 2024	0,85 %	1,28 %	2,13 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et generelt høyt nærvær og i 2024 var det 97,9 %. Det er en økning i langtidsfravær som forklarer endringen fra 2023 til 2024.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Forebyggende flomtiltak	Iht. plan	Prosjektet med flomsikring av Dørja er under konsesjonsbehandling i NVE, og videre framdrift er som følger: Utkast til <i>Teknisk plan</i> og <i>Detaljplan for miljø og landskap</i> for bunnlastsperren er utarbeidet, og kan sendes NVE så snart konsesjonssøknaden er ferdigbehandlet.

Årsmelding 2024

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		• Utkast til konkurransedokumentene (konkurransebeskrivelse, konkurransegrunnlag og mengdebeskrivelse) er også utarbeidet. Konkurransen lyses ut så snart forannevnte planer er godkjent av NVE. Flomsikringen av Finna i Follebu er ferdigstilt, og har fungert helt etter hensikten uten noen antydninger til skader hverken i vårløsninga eller under ekstremværhendelser (jfr. under). Gausdal kommune mottok til sammen 16,7 mill. kroner i tilskudd fra NVE til 11 krisetiltak ble gjennomført i 2023/24 etter ekstremværet <i>Hans</i> i august 2023. Gausdal kommune var knapt ferdige med krisetiltakene etter <i>Hans</i> før ekstremnedbøren 9.-10. september 2024 rammet kommunen. Ødeleggelsene var store, og kommunen søkte igjen NVE om midler til krisetiltak. Til sammen er det mottatt tilsagn på 27,7 mill. kroner fra NVE til 9 krisetiltak, som skal ferdigstilles innen sommeren 2025.
Oppgradering driftsovervåkningssystem	Ferdig	Oppgradering er utført på driftsovervåkingen.
Rapportere på eventuelle avvik knyttet til drikkevann og avløpshåndtering	Iht. plan	I forbindelse med flommen i begynnelsen av september gikk avløpet i overløp på 5 forskjellige steder. Hendelsene skjedde i tidsrommet 9. - 12. september, og var av litt varierende varighet. Utenom dette har det vært 2 avvik på avløpshåndtering. Avløpet har til sammen gått i overløp i 119 minutter på grunn av en teknisk feil, samt mye nedbør.
Rapportere på eventuelle avvik knyttet til overvann	Iht. plan	Kommunen har ikke hatt hendelser i 2024 der overvann har gjort skade på mennesker eller dyr.
Sak - vannmålere	Forsinket	Kommunen er i en utredningsfase, og følger samtidig med på hva andre kommuner velger. I forbindelse med behandlingen av handlings- og økonomiplan for 2025 fattet kommunestyret følgende vedtak: Det legges fram en sak for kommunestyre om innføring av vannmåler for de som er tilknyttet kommunens VA-nett. Saken legges fram innen utgangen av juni 2025.

7 Bygg/eiendom/areal

Om planområdet

Planområdet omfatter byggesak, kart/oppmåling, arealplanlegging og eiendomsforvaltning. Hele kommunens bygningsmasse er samlet på dette planområdet, og er en av de største verdiene som kommunen besitter.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,17 %	6,62 %	7,80 %
Årlig sykefravær 2021	1,22 %	3,85 %	5,08 %
Årlig sykefravær 2022	1,57 %	4,99 %	6,56 %
Årlig sykefravær 2023	1,84 %	3,66 %	5,50 %
Årlig sykefravær 2024	1,98 %	2,12 %	4,10 %

Status sykefravær og HMS

Det er et nærvær på 95,9 %. Det er en bedring fra 2023 da nærværet var på 92,3 %. Det er reduksjonen i langtidsfraværet som er årsaken til bedringen i nærværet.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Avklare muligheten for utarbeidelse av felles regional fjellplan for Skei/Roåker/Fagerhøi/Kvitfjellområdet, med Sør-Fron, Nord-Fron, Øyer og Ringeby kommuner	Ferdig	Saken har vært til behandling i kommunestyret i mai. Det er besluttet at arbeidet skal legges til side.
Avklaring vedr driftsstasjonen	Iht. plan	Prosjektgruppen har jobbet med resultatmålene i prosjektplanen og utarbeidet en beskrivelse av utfordringer, muligheter, vurdering av sambruk og arealbehov. Dette sammenstilles i et notat/rapport som sluttresultat av forstudien. Dette danner grunnlag for det videre arbeidet som skal gjøres i prosjekteringen.
Fjerdumskogen boligfelt	Ferdig	Muligheten er utredet. Det anbefales i stedet et annet oppdrag, jamfør saksframlegg og eget vedtakspunkt til økonomi- og aktivitetsrapporten per 30. april 2024.
Forberede utbygging vann og avløp	Forsinket	Dette arbeidet er ikke startet enda da en venter på en avklaring av mulige næringsetableringer i Steinslia næringsområde.
Investering i solcelleanlegg på kommunale bygg	Forsinket	Etter bestilling fra kommunestyret har vi kartlagt energibruk og energikildebruk på større kommunale bygg.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		Det skulle legges fram en sak for kommunestyret i siste tertial 2024 som blir beslutningsgrunnlag for videre arbeid, men dette arbeidet er forsinket. Det jobbes med denne saken og den legges frem til kommunestyret første halvdel av 2025.
Legge en plan, for å få utarbeidet en egen kommunedelplan for klima- og energiplanlegging med tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser og sikre mer effektiv energibruk.	Forsinket	Det er samtaler med nabokommuner om det eventuelt skal utarbeides en felles plan.
Næringsareal Segalstad bru	Iht. plan	Kommunen er i prosess vedrørende eventuelt feste av vegareal i Steinslia næringsområde. Næringsaktørene er i dialog med grunneiere om mulig kjøp av areal.
Overgang til el-biler	Ferdig	Det er, i henhold til plan, anskaffet 3 nye el-biler.
Plan, boligutvikling Follebu	Forsinket	Planarbeidet for Heggen etappe 5 er startet. Planprogram ble fastsatt i planutvalget 3. mai. Planforslaget er under utarbeidelse. Norconsult har gjennomført en flom- og overvannsvurdering, samt beregnet og vurdert mulige vegløsninger. Det gjenstår å utarbeide endelig planforslag.
Universell utforming	Ferdig	Det er utarbeidet grunnlagsmateriale for gjennomføring av tilstandsanalyse med fokus på universell utforming.

8 Interkommunale samarbeid

Om planområdet

Området omfatter utgifter og inntekter knyttet til de interkommunale samarbeidene der Gausdal har et vertskommuneansvar. Dette innebærer i praksis utgifter og inntekter til felles Landbrukskontor for Lillehammer-regionen og Regional Frisklivssentral. Utgiftene og inntektene her skal både i budsjettet og regnskapet balansere. Kommunens tilskudd til deltakelse i fellesskapene føres på de respektive planområdene, det vil si planområde 2 Næring og miljø for Landbrukskontoret, planområde 9 Barn og familie for Øyer og Gausdal barneverntjeneste og planområde 11 Helse for tilskudd til Regional Frisklivssentral.

Mer om interkommunale samarbeid.

I kommunal sektor er det stor frihet til å organisere virksomheten. Rettsgrunnlag er kommuneloven og særlover som aksjeloven. Typer organisering:

- Egen driftsorganisasjon
- Selvstendige rettssubjekt
- Kjøp av tjenester
- Interkommunalt samarbeid

Uavhengig av organisering ligger alltid det overordnede ansvaret hos kommunestyret

Siden 2003 har interkommunalt samarbeid (basert på felles IKT-løsninger) vært et strategisk valg for kommunene i Lillehammer-regionen. Gjennom disse samarbeidene er det et mål å sikre:

- Gevinstrealisering
- Større fagmiljø for å løse samfunnsoppgaver
- Større fagmiljø for å redusere sårbarhet
- Større fagmiljø for rekruttering
- At sentrale føringer håndteres, -for eksempel samhandlingsreformen

Noen av samarbeidene omfatter flere kommuner også, og noen samarbeid omfatter bare Gausdal og Lillehammer kommuner, eller Gausdal og Øyer kommune.

Utgifter til interkommunale samarbeid

Utgifter til interkommunale samarbeid i 2024 sett opp mot 2023 framgår av tabellen nedenfor. Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner.

Navn på samarbeidet og organisering	Verts-kommune	Omfatter	Plan-omr.	Utgift i regnskap 2024	Utgift i regnskap 2023
Interkommunale samarbeid § 28 i kommuneloven:					
Fellesenhet Økonomi	Lillehammer	Regnskap, lønn, fakturering, skanning.	1	3197	3045
Fellesenhet skatt/innfordring	Øyer	Skatt, arbeidsgiverkontroll og innfordring.	1	417	400
Lillehammer regionen Vekst	Lillehammer	Næringsrådgivning	2	1004	954
Felles Landbrukskontor i Lillehammer-regionen	Gausdal	Saksbehandling og rådgivning innen skog og landbruk	2	3584	3322
Veterinærvakt	Gausdal	For produksjonsdyr og smådyr/hest for Lillehammer og Gausdal. Netto utgift etter fratrekk for tilskudd fra staten.	2	645	670
DIG3 samarbeid	Lillehammer	Drift av felles IT-løsning innen skole. Utgift anslått for 2022	3	168	109

Årsmelding 2024

GIS-samarbeid	Lillehammer	Samarbeid innen geografiske informasjonssystem	7	615	658
Interkommunal barnevernvakt	Ringsaker	Lovpålagt vaktberedskap for barneverntjenesten	9	436	382
Øyer-Gausdal barneverntjeneste	Gausdal	Barneverntjeneste. Etablert 01.01.2021	9	7113	5977
NAV Lillehammer - Gausdal	Lillehammer	NAV	10	5877	5076
Regional Frisklivssentral	Gausdal	Veiledning fysisk aktivitet, ernæring, livsstil	11	628	564
Legevakt	Lillehammer	Interkommunal legevakt	11	4708	4472
Regional testlinje og luftveispoliklinikk	Lillehammer	Tiltak i forbindelse med korona-pandemien	11	0	0
Miljørettet helsevern	Ringebu	Miljørettet helsevern	11	142	129
Gerica	Øyer/Lillehammer	Felles elektronisk pasientjournal	11, 12	321	480
Fellesutgifter, helseregion	Lillehammer/Øyer	Sykehjemslege og sekretær for styret i Helseregion Sør-Gudbrandsdal	11, 12	207	197
FACT-team, psykisk helse/rus	Lillehammer		11	375	222
Fagstilling psykisk helse og rus	Lillehammer		11	167	0
Regionale beredskapssenger	Ringsaker	Beredskapstiltak korona-pandemien	12	0	0
Regionale beredskapssenger	Lillehammer	Beredskapstiltak korona-pandemien	12	0	0
Intermediærplasser	Lillehammer	Intermediærplasser på Lillehammer Helsehus	12	1726	1658
KAD-plasser	Lillehammer	5 KAD-plasser i det nye legevaktbygget.	12	445	426
Kjøp av tjenester:					

Årsmelding 2024

Innkjøp	Lillehammer	Innkjøpstjenester	1	443	425
Borgerlige vigsler	Lillehammer	Administrasjon og vigselslokale	1	7	7
Personvernombud	Lillehammer	Lovpålagt funksjon	1	208	200
Koordinator interkommunalt politisk råd	Lillehammer	Sekretærfunksjon for regionrådet i Lillehammer-regionen	2	125	113
Voksenopplæring	Lillehammer	Voksenopplæring (i 2023 også inkl. 216' kr opplæring barn)	3	2180	2080
Rensing av avløpsvann	Lillehammer	Kjøp av renseanleggstjenester for avløpsvann og septik	6	13886	11871
Rensing av avløpsvann	Gjøvik	Kapitalkostnad slambehandling	6	59	75
Alarmsentral	Midt-Hedmark brann- og redningsvesen	Drift av 110-sentralen	6	645	613
Reisevaksining	Lillehammer	Reisevaksinering	11	46	43
Interkommunalt samarbeid § 27 i kommuneloven:					
IKA Opplandene	Innlandet fylkeskommune	Arkivsamarbeid	1	0	0
Kontrollutvalgssekretariatet Innlandet	Innlandet fylkeskommune	Sekretariat for kontrollutvalg	1	236	171
Lillehammer Regionens Brannvesen	Lillehammer	Brann- og feiervesen	6	8781	8005
Partnerskapsavtale:					
Interkommunalt politisk råd i Lillehammerregionen		Utviklingsarbeid i regionen	2	333	333
Mjøsbysamarbeidet			2	62	87
Interkommunale selskap (IKS):					

Årsmelding 2024

Innlandet revisjon IKS		Revisjonstjenester	1	1087	832
GLØR IKS		Renovasjonstjenester	6	16068	14915
Gudbrandsdalen Krisesenter IKS		Krisesenter	9	511	476
NOK.Gjøvik IKS		Senter mot seksuelle overgrep. Betaling startet i 2024	11	49	
Sum utgifter interkommunale samarbeid				76501	68985
Tilbakeført midler fra overskuddsfond fra tidligere år, gjelder følgende samarbeid:					
Fellesenhet skatt/innfordring	Øyer	Skatt, arbeidsgiverkontroll og innfordring.	1	-552	0
Felles Landbrukskontor i Lillehammer-regionen	Gausdal	Saksbehandling og rådgivning innen skog og landbruk	2	0	-139
Sum tilbakeførte midler fra samarbeid				-552	-139

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,40 %	2,76 %	3,16 %
Årlig sykefravær 2021	0,59 %	6,36 %	6,94 %
Årlig sykefravær 2022	2,28 %	4,52 %	6,80 %
Årlig sykefravær 2023	1,81 %	3,36 %	5,17 %
Årlig sykefravær 2024	1,41 %	8,15 %	9,56 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 90,4 %. Det er lavere enn i 2023 da nærværet var på 96,5 %. Det er langtidsfraværet som er årsaken til økningen. Det meste av dette er relatert til forhold utenfor arbeidsplassen, men det har også vært stor arbeidsbelastning som har gitt utslag i deler av langtidsfraværet. Det er gjort tiltak for å bedre arbeidsbelastningen.

9 Barn og familie

Om planområdet

Planområdet består av pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), helsestasjons- og skolehelsetjeneste, familieteam, svangerskapsomsorg, barnefysioterapi og barneverntjeneste.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,35 %	5,24 %	6,58 %
Årlig sykefravær 2021	2,10 %	1,86 %	3,96 %
Årlig sykefravær 2022	3,71 %	2,23 %	5,93 %
Årlig sykefravær 2023	2,11 %	12,45 %	14,55 %
Årlig sykefravær 2024	2,09 %	4,47 %	6,56 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har i 2024 et nærvær på 93,4 %, det er en bedring fra 2023 da nærværet var 85,3 %. Det er få ansatte på planområdet og enkeltfravær gir store utslag.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Oppfølging forebyggende plan	Iht. plan	Forebyggende plan (2022) peker på tre anbefalinger for det forebyggende arbeidet; 1. Kommunen bør ha en oversikt over sitt helsefremmende og forebyggende arbeid, med universelle satsinger, tidlig innsats og mer målretta tiltak. 2. Arenaer for drøfting og kompetansedeling, og tverrfaglighet er en forutsetning for godt helsefremmende og forebyggende arbeid, herunder tidlig innsats. De etablerte og eventuelt nye tverrfaglige/-sektorielle fora må ivareta dette. 3. Kommunen bør vurdere innføring av system for samordning og samhandling. (Lovkrav om samordning er skjerpet i en rekke lovverk i 2021/2022). En godt utprøvd modell, som anbefales av nasjonale

Oppdrag

Status

Statusbeskrivelse

myndigheter er BTI (Bedre Tverrfaglig Innsats).

Status 2024:

1. Den forebyggende planen har en tiltakoversikt (vedlegg nr 3) som viser kommunenes samlede innsats.
2. Alle skoler har tverrfaglige team for drøfting og kompetansedeling etablert, og det vurderes om det skal etableres tilsvarende i barnehage. Det er i hovedsak et ønske om team som kan komme sammen etter behov, og det kan være vanskelig på kort varsel. Større tilstedeværelse av PPT i barnehagen har bedret det tverrfaglige samarbeidet og barnehagene uttrykker tilfredshet med dette. I tillegg er det opprettet et samordningsteam for koordinering og samordning i hele oppvekstsektoren, der det avholdes månedlige møter med mulighet for drøfting av individualsaker etter samtykke. Dette ledes av Barnekoordinator, en lovpålagt funksjon fra 2022.
3. Kommunen har besluttet at BTI-modellen ikke innføres da den er for omfattende og ressurskrevende for en liten kommune, og at vi med samordningsteam og vekt på utvikling av samarbeidkultur i tjenestene kan ivareta behovet for systematikk uten denne modellen.

Som en videreføring av arbeidet med forebyggende plan har vi hatt et samarbeid med Barna først (forskningsbasert kunnskapsgrunnlag). Rapporten derfra er presentert og videre arbeid er planlagt sammen med ledere innen oppveksttjenestene.

Barna først er også med inn i det videre arbeidet med prosjektet Viktige voksne som vi har fått støtte til gjennom Program for folkehelse. I dette prosjektet tar vi et skritt videre inn i det forebyggende arbeidet med å fokusere på de voksnes viktige rolle i alle barn og unges liv.

Parallelt er det igangsatt et kartleggings- og utredningsarbeid for organisering av psykisk helsetjeneste for barn og unge, en anbefaling i Opptrappingsplan for psykisk helse, samt gjennom evalueringsarbeidet ved Barna Først

Samordning og videreutvikling av lht. plan foreldrestøttende arbeid

Det er etablert tverrfaglig arbeidsgruppe som er i gang med å utarbeide modell for foreldrestøtte i Gausdal kommune. Denne arbeidsgruppen gikk inn som en del av prosjektet Viktige voksne der vi har fått støtte fra Program for folkehelse.

Viktige voksne er en videreføring i det styrkebaserte arbeidet i oppvekstsektoren der vi setter søkelys på den voksnes rolle i hjem, barnehage og skole og på fritida.

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		Prosjektgruppen er i gang med kunnskapsgrunnlaget, og vil utarbeide tiltaksplan med prioriterte satsinger i etterkant (2025).

10 Sosiale tjenester og sysselsetting

Om planområdet

Planområdet består av gjeldsrådgivning, bostøtte, saksbehandling av Husbankens låne- og tilskuddsordninger, sosial rådgivning, økonomisk sosialhjelp, tilbud til rusmisbrukere, flyktningetjeneste, sysselsetting, aktivitets og arbeidstilbud for personer med nedsatt funksjonsevne, oppfølgingstjeneste for ungdom, samt aktivitetssenter i Forset.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	0,34 %	5,07 %	5,41 %
Årlig sykefravær 2021	1,26 %	3,75 %	5,02 %
Årlig sykefravær 2022	2,38 %	6,84 %	9,22 %
Årlig sykefravær 2023	1,51 %	6,93 %	8,44 %
Årlig sykefravær 2024	1,29 %	6,77 %	8,06 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær i 2024 på 91,9 %. Det er en liten forbedring siden 2023 . Det er også på dette planområdet få ansatte, og enkeltfravær gir stort utslag.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Aktivitetsstilbud, personer med nedsatt funksjonsevne	Ferdig	Aktivitetsporteføljen er utvidet. Det er tatt kontakt med Dugandes på Lillehammer for samtale om samarbeid. Kommunen avventer svar. Kommunen ser på oppgaver da noen kjøreoppdrag på Aktivitetssenteret vil bli avsluttet.
Bosetting flyktninger	Ferdig	Det ble bosatte til sammen 26 ukrainske flyktninger med kollektive beskyttelse i 2024. Vedtaket fra kommunestyret var på 25 flyktninger. Forespørsel fra IMDi om å bosette familie på tre på slutten av året, resulterte i at vedtaket på 25 ble overskredet med en

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		person. Alternativt ville ikke vedtaket blitt oppfylt og Gausdal kommune bosatt kun 23 flyktninger.
		Tallet på bosatte inkluderer bosetting av en enslig mindreårig med følgeperson, etter forespørsel fra IMDI.

11 Helse

Om planområdet

Planområdet omfatter bofellesskapene Flatland, Bjørkvin, Heggelia og Flatavegen, bofellesskap for eldre i Forset og Follebu, brukerstyrt personlig assistanse, vernepleietjeneste, støttekontakt- og avlastningstjeneste for yngre, kommunale tiltaksplasser, psykisk helse- og rustjeneste, fysioterapitjeneste, ergoterapitjeneste, dagsenter for eldre, aktivitetssenteret i Forset, frisklivsentral (folkehelse), utgifter knyttet til kommunelegetjenesten, legevakt, miljørettet helsevern, teknisk hygiene, smittevern og forebyggende edruskapsarbeid, inklusiv inntekter/utgifter knyttet til skjenkebevillinger.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	1,84 %	5,33 %	7,17 %
Årlig sykefravær 2021	1,61 %	8,16 %	9,78 %
Årlig sykefravær 2022	2,54 %	6,13 %	8,67 %
Årlig sykefravær 2023	2,52 %	6,48 %	9,00 %
Årlig sykefravær 2024	1,95 %	5,78 %	7,73 %

Status sykefravær og HMS

Det er et nærvær på 92,3 %. Det er en forbedring siden 2023 da nærværet var på 91 %. Det er langtidsfraværet som er hovedårsaken til fraværet også i 2024.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Botilbud og boformer	Iht. plan	Som del av det Interkommunale samarbeidet på psykisk helse- og rusområdet er det igangsatt et utredningsarbeid om et boligsamarbeid for de tyngste brukerne sammen med nabokommunene. Høsten 2024 ble brukt til kartlegging av behov i de ulike kommunene. Arbeidet ble ikke ferdigstilt i

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
		2024, men tjenesten holdes orientert om framdrift av interkommunal ressursperson.
Nedleggelse Bjørkvin	Ferdig	Nedleggelseprosessen er avsluttet. Bjørkvin som bofellesskap videreføres.
Rutiner for livsoverganger	Forsinket	Med livsoverganger menes når man på grunn av alder og helse får behov for andre typer tjenester. I alle livets faser. Eksempler er fra barnehage til barneskole, fra videregående til arbeidsliv, fra å bo hjemme til å flytte i egen bolig, fra arbeidsliv til pensjonisttilværelse o.l. Vi vil fortsette arbeid med livsoverganger, og se dette i sammenheng med veivalgsprosjektet som er under arbeid.

12 Omsorg

Om planområdet

Planområdet omfatter kommunens pleie- og omsorgstilbud, og inneholder sykehjemsdrift, hjemmetjenester (helsetjenester i hjemmet og praktisk bistand), dagsenter for hjemmeboende personer med demens, omsorgsstønad, trygghetsalarm, tildelingskontor, produksjonskjøkkenet og matlevering til hjemmeboende.

Sykefravær

Fravær	Korttid	Langtid	Samlet fravær
Årlig sykefravær 2020	2,26 %	6,60 %	8,85 %
Årlig sykefravær 2021	2,43 %	5,86 %	8,30 %
Årlig sykefravær 2022	2,73 %	6,49 %	9,22 %
Årlig sykefravær 2023	2,21 %	9,12 %	11,32 %
Årlig sykefravær 2024	1,91 %	7,64 %	9,55 %

Status sykefravær og HMS

Planområdet har et nærvær på 90,5 %. Det er lavt, men det er en bedring siden 2023 da nærværet var 89,8 %. Både korttidsfraværet og langtidsfraværet har blitt mindre siden 2023.

Korttidsfraværet påvirkes av perioder med luftveissykdommer og Norovirus.

Den enkelte langtidsykmeldte følges tett opp av leder. Nav, fastlege, tillitsvalgte og verneombud er med når det er aktuelt. Det tilrettelegges på arbeidsplassen, og mange har gradert sykmelding.

I del av tjenesten er det arbeidet godt og systematisk med styrkebasert arbeidsmiljø, dette ser ut til å ha effekt.

Status politiske vedtak

Mål

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Status	Statusbeskrivelse
Arbeidstidsordninger	Ferdig	Kalenderplan er innført i alle tre seksjonene. Follebutunet startet medio desember 2024, mens hjemmetjenesten og Forsettunet har startet på andre året med kalenderplan.
Bilparken	Ferdig	Det er i henhold til planen kjøpt tre nye el-biler i år.
Kompetanse og arbeidskraft	Iht. plan	Kommunen har startet Tørn-prosjektet (KS-nettverk om ny oppgavedeling) som skal gå over ett og et halvt år. Det er opprettet en arbeidsgruppe på Follebutunet som jobber med dette. Kunnskapen og erfaringene som er opparbeidet gjennom prosjektet, vil bli delt med resten av organisasjonen.
Mestring og forebygging: Innarbeide hverdagsrehabilitering	Iht. plan	Forebyggende hjemmebesøk gjennomføres som et tilbud til alle over 80 år og andre som ønsker/har behov for hjemmebesøk. Innbyggerdagen 2024 ble gjennomført i mai. Hensikten er at eldre skal mestre hverdagen og kunne bo hjemme lengst mulig. Ordningen med forebyggende hjemmebesøk er blitt en del av innovasjonsprosjektet "Helsestasjon for eldre" hvor man ser etter nye løsninger for å etablere møtepunkter med eldre innbyggere.
Mestring og forebygging: Kapasitet dagsenter Follebutunet	Ferdig	Utvidet åpningstid igangsatt fra januar 2024. Ekstradagen er et lavterskeltilbud.
Velferdsteknologi – Nye velferdsteknologiske løsninger	Forsinket	Gausdal er med i et interkommunalt nettverk for innføring av digital hjemmeoppfølging, forkortet DHO. Prosessen er i gang og er inne i en kartleggingsfase. Anbudet på digitalt tilsyn er ferdigstilt og leverandør er valgt.
Velferdsteknologi – Pilot digitalt tilsyn	Ferdig	Evaluerings av digitalt tilsyn ved hjelp av RoomMate, er gjennomført.